

У НАС ЗНАЮТЬ, ЯК ЗАОЩАДИТИ МІЛЬЙОН!

Щодня енергетичні витрати в Україні сягають 100 мільйонів гривень, стверджують спеціалісти. Гроші спливають, ціни зростають, криза триває. У такій ситуації хтось намагається відчайдушно заробити, а хтось – мудро зекономити. Серед установ, що впевнено йдуть шляхом економії, – Запорізький національний університет. Програму енергозбереження у виші презентував його ректор професор Сергій Тимченко.

“Щомісяця тільки за опалення університету ми сплачували понад 700 тисяч гривень, – розповідає професор Тимченко. – При цьому вартість комунальних послуг постійно зростає. Якщо минулого року 1 гига-калорія тепла коштувала 308 гривень, то цього року її вартість становить вже 475 гривень. А університет щомісяця споживає близько 1000 Гкал. Усе це спонукало нас прийняти єдине вірне рішення – впровадити програму енергозбереження”. Керівництво університету вже протягом трьох років послідовно та наполегливо впроваджує у практику господарювання заходи з енергозбереження, активувалася ця робота в 2009 році.

Навіщо платити більше?

Реалізація програми в ЗНУ розпочалася з проведення перерахунку теплонавантаження. Теплове навантаження – це абонентська плата за те, що організація підключена до теплової мережі. Вона вираховується з кількості радіа-

Сучасний підігрівач – одна труба, трішки довша 2 метрів

тив, опалювальних елементів, об'єма приміщень. Після перерахунку виявилось, що університет переплачував за тепло 22 тисячі гривень на місяць. Тепер ЗНУ заощаджує приблизно 250-260 тисяч гривень на рік.

Наступним кроком програми стало встановлення німецьких теплових лічильників “Multical” у кожному корпусі

університету. До речі, ЗНУ – єдина установа в місті, у якій є такі лічильники. Раніше тут був один лічильник на все студмістечко – він рахував обігрів усіх труб між корпусами та землі, в якій їх було прокладено. “Зараз ми здійснили перевірку – окремі труби йдуть від міської теплової труби до кожного корпусу”, – говорить ректор ЗНУ, – “коштували перевірка та встановлення лічильників 133 тисячі гривень, а економія складає 552 тисячі гривень на рік”.

Щоб тепло в університетських корпусах не витрачалось даремно, передбачили і заміну старих вікон на сучасні склопакети. Так, у 2009 році оновився скляний фасад спортивного корпусу та вікна в навчальних корпусах. Усього було встановлено близько 1000 квадратних метрів нових вікон, але робота ще триває – поступово в ЗНУ планують замінити всі старі вікна. За попередніми розрахунками, це дозволить університету економити 100 тисяч гривень на рік.

Старий університетський підігрівач води за обсягом був як квартира

Продовження на с. 2

“Новітній інтелект України” - перемога за ЗНУ

Міжнародний благодійний фонд “Україна – 3000” оприлюднив підсумки другого обласного етапу щорічного всеукраїнського конкурсу “Новітній інтелект України”. Урочисте привітання запорізьких лауреатів відбулось 19 березня в Обласному центрі молоді.

Усі наукові роботи, що надійшли на конкурс, розподілили за дві теми тематичними групами: гуманітарні та економічні науки. На конкурсі виокремили три вікові категорії: школярі, студенти та аспіранти. Всього на конкурс із Запорізької області було подано 71

роботу (з них 13 представляли ЗНУ). Серед переможців у другій та третій віковій категорії опинились і представники Запорізького національного університету: Яна Польська, Марина Кальчева, Яна Малкіна, Олена Савенко та Світлана Сириця.

Почесне перше місце з гуманітарної тематики посіла студентка четвертого курсу факультету журналістики Яна Польська. У своїй науковій розвідці: “Як зробити українську книжку конкурентоздатною” студентка запропонувала

шляхи покращення становища вітчизняної видавничої справи.

Третьокурсниця Яна Малкіна з філологічного факультету запропонувала на конкурс дослідження “Формування і розвиток креативної особистості”. Її роботу

журі також відзначило і дівчина стала другою у вказаній категорії.

Серед аспірантів у номінації, присвяченій гуманітарній тематіці, призове місце виборила Світлана Сириця. Її проєкт стосувався роботи наукових студентських та аспірантських товариств у сучасних умовах. Треба відзначити, що проєкт Світлани базувалася на її власному досвіді, адже вона – голова Наукового товариства студентів та аспірантів Запорізького національного університету.

У номінації “Конкурс прикладних досліджень з гуманітарної та економічної тематики” організатори відзначили роботи двох студенток факультету менеджменту ЗНУ. Третьокурсниця Марина Кальчева з роботою “Соціальна відповідальність вітчизняного бізнесу: як поодинокі випадки перетворити на правило?” здобула перше місце, а четвертокурсниця Олена Савенко розглянула “Шляхи розвитку туризму як перспективного джерела поповнення бюджету України” і стала третьою у групі “Економічні науки”.

Всі лауреати конкурсу отримали дипломи учасників проєкту “Україна – 3000” за підписом голови правління фонду Дмитра Ляпіна. Студенток, які вибороли перші місця – Яну Польську та Марину Кальчеву, – запросили до Києва на захист конкурсних робіт, який відбувається 9 квітня. За підсумками інтелектуального змагання, конкурсантки, роботи яких займуть призові місця на всеукраїнському етапі, отримають грошові премії – близько 3000 гривень.

Текст: Дар'я ВЕРДІ, Тетяна ВАРЧУК
Фото: Дар'я ВЕРДІ

НОВИНИ

Із часу виходу минулої газети у ЗНУ відбулося багато знакових подій. Коротко згадаємо про найважливіші.

* У ЗНУ відбувся День відкритих дверей. Майбутні студенти змогли ближче познайомитися із факультетами і спеціальностями нашого вишу, а також більше дізнатися про особливості вступної кампанії-2010 від керівництва університету та відповідального секретаря приймальної комісії.

* 28 березня учні зі всієї області зібралися у Запорізькому національному університеті для участі у безкоштовному пробному тестуванні. Загалом у ньому взяла участь 1261 особа. Тести проходили у дві зміни з чотирьох дисциплін: в першу – з біології та фізики, в другу – з географії та хімії. Перевірити свої знання з біології прийшло 445 осіб, із фізики – 172, з географії – 550, а з хімії – 94.

* У виставковому центрі “Козак Палац” у рамках XVII Спеціалізованої виставки будівельних матеріалів і технологій провели Міжрегіональну науково-практичну конференцію “Ефективне управління ресурсами”. Організаторами заходу стали факультет менеджменту Запорізького національного університету і Запорізька торгово-промислова палата.

* У ЗНУ провели дводенну Всеукраїнську правничу школу з адміністративного судочинства. Захід, організований Запорізьким осередком Ліги студентів Асоціації правників України та юридичним факультетом ЗНУ, зібрав майбутніх юристів із провідних вишів України.

* На базі нашого вишу провели Міжнародну наукову конференцію “Соціальне прогнозування та проектування майбутнього України”. У заході взяли участь близько 100 науковців з України, Росії, Білорусі, Хорватії та Канади. Організаторами конференції виступили факультет соціології та управління ЗНУ, Запорізьке відділення Соціологічної асоціації України, ЗОДА, Запорізька обласна рада, Міжнародна федерація вживання, факультет соціології та управління Рязанського державного університету ім. А. С. Єсеніна та факультет етнології та культурної археології Університету Задара.

* Студентка економічного факультету Мирослава Мала у складі Національної збірної взяла участь у Чемпіонаті Європи з ушу – 2010 (Туреччина, Анталія). За результатами змагань дівчина виборола три “золота”.

* 1 квітня відбувся круглий стіл “Екологічні проблеми Запорізького регіону та шляхи їх вирішення”, присвячений 23-річчю біологічного факультету та 80-річчю нашого вишу. Серед його учасників були не лише викладачі та студенти біологічного факультету, але й посадовці області та представники екологічних організацій.

* У ЗНУ відбулася зустріч стипендіатів Фонду В. Пінчука “ЗАВТРА. UA” з цьогорічними конкурсантами Програми. Наш університет бере участь в проєкті з минулого навчального року – тоді стипендіатами від ЗНУ стали 7 студентів. Тепер переможці вирішили допомогти своїм молодшим колегам. Головною темою розмови став третій етап конкурсу, який відбувається 10 квітня на базі ЗНТУ. Триватиме етап 5 годин, протягом яких зі студентами спілкуватимуться психологи, учасники виконуватимуть завдання та братимуть участь у різноманітних тренінгах.

* У рамках проєкту “Політика гендерного паритету” 28 березня на факультеті соціальної педагогіки та психології ЗНУ відбувся Ювілейний гендерний ФОРУМ – 2010 “Гендерні проблеми сьогодні”, що був проведений для державних службовців, посадових осіб, громадських діячів, науковців, освітян, студентської молоді, волонтерів та лідерів студентського руху

* 1 квітня у ЗНУ підбили підсумки регіонального конкурсу “Найкращій правознавець року-2009”. Подібний захід проходив під патронатом нашого вишу і минулого року. Організаторами інтелектуального змагання серед старшокласників, окрім юридичного факультету ЗНУ, виступили Управління юстиції м. Запоріжжя і Запорізької області та товариство “Знання”.

* У ЗНУ відбувся літературний вечір “Наш Чехов”, приурочений до 150-річного ювілею з дня народження видатного російського письменника Антона Чехова. Підготовлений викладачами кафедри російської філології та студентами російського відділення, цей вечір завершив низку заходів до річниці митця.

* Студентське містечко ЗНУ з початком весни оновлюється. Університет активно проводить роботи з благоустрою території. Так, на території ЗНУ замість старих 10 дерев висаджено 23 берези, 2 декоративні сливи “Пісарді”, 9 ялинок і 5 лип. Після Великодня роботу планується поновити і висадити ялинка та 7 берізок.

КОЛЕКТИВ ЗНУ ВІТАЄ ІМЕНІННИКІВ...

- 2 квітня – доцента, завідувача кафедри практичної психології
Наталію Олександрівну Губу;
- 9 квітня – доцента, завідувача кафедри інформаційних техно-
логій **Сергія Юрійовича Борю** і заступника декана із заочного-
відділенню економічного факультету, доцента кафедри
економічної кібернетики **Тетяну Вікторівну Захвалко;**
- 10 квітня – професора кафедри кримінального права та пра-
восуддя **Петра Васильовича Хряпінського;**
- 12 квітня – доцента кафедри німецької філології і перекладу
Валентину Савелівну Ботнер;
- 19 квітня – професора кафедри педагогіки і психології
Миколу Ілліча Приходька;
- 22 квітня – ректора, професора, завідувача кафедри історії і
теорії держави та права **Сергія Михайловича Тимченка;**
- 22 квітня – бібліотекаря другої категорії наукової бібліотеки
Віру Платонівну Черниш;
- 24 квітня – швейцара навчального корпусу №7
Олександрівну Іванівну Лункіну;
- 25 квітня – доцента, завідувача кафедри англійської філології
Санію Маратівну Єнікееву;
- 27 квітня – заступника декана з наукової роботи економічного
факультету, доцента кафедри економічної кібернетики
Віту Олексіївну Лось;
- 28 квітня – доцента, завідувача кафедри проблем керування
та соціальної педагогіки **Наталію Віталіївну Заверико** та профе-
сора кафедри фізики металів **Валентина Івановича Псарьова;**
- 29 квітня – начальника загального відділу
Наталію Сергіївну Овечко;
- 30 квітня – доцента, завідувача кафедри іноземних мов
Тетяну Андріївну Третьякову.

... І ЮВІЛЯРІВ КВІТНЯ

- 4 квітня – прибиральницю гуртожитку №4
Зінаїду Іванівну Пшову;
- 5 квітня – гардеробника навчального корпусу №2
Наталію Борисівну Петрову;
- 7 квітня – декана факультету довузівської підготовки, доцента
кафедри загального та слов'янського мовознавства
Ірину Миколаївну Бакаленко;
- 30 квітня – доцента кафедри романської філології і перекладу
Ірину Григорівну Колесник.

У НАС ЗНАЮТЬ, ЯК ЗАОЩАДИТИ МІЛЬЙОН!

Початок на с. 1

Підводний човен у степах України
Наступним етапом програми енергозбереження було зменшення витрат на підігрів води. Гарячу воду університетові постачав підігрівач розміром із квартиру. Зараз замість нього стоїть підігрівач у 20 разів менший. Економія енергоспоживання склала 7 ккал на день, а це більше 3 тисяч гривень на добу та більше мільйона гривень на рік. Хоча встановлення підігрівача коштувало університету більше 100 тисяч гривень, вже за три місяці роботи він цілком себе окупив. Це єдиний підігрівач такого типу у Запорізькій області. Розробляв його севастопольський завод, який проектував підігрівачі для підводних човнів.

Крім того, труби для гарячої води замінили на передізолювані – ті, що не нагріваються. Бо зазвичай гаряча вода нагріває спочатку трубу, потім повітря навколо себе, а тоді вже доходить до споживача. Тепер температура води в кранах така ж, яка і на виході із обігрівача. За словами ректора, адміністративно-господарчий підрозділ ЗНУ сам може регулювати температуру гарячої води в залежності від потреб та пори року. Так що система подачі гарячої води в ЗНУ зараз дуже схожа на ту, що діяла на радянських підводних човнах.

Коли все стане білим-білим

Продовжує діяти в ЗНУ і програма "Світлий університет": заміна усіх жовтих звичайних ламп на білі енергозберігаючі. Це дозволяє освітлювати корпуси більш ефективно та економічно. Протягом минулого року замінили 1000 світильників та кілька тисяч ламп на енергозберігаючі. В окремих корпусах 80% ламп замінено

на люмінесцентні. Хоча така лампа коштує в кілька разів дорожче звичайної, вона дає досить суттєву економію.

Одна 20-ватна енергозберігаюча лампа дає стільки ж світла, скільки звичайна 100-ватна. Ректор ЗНУ розповідає: "Особливо це помітно на прикладі великих приміщень, де постійно ввімкнене світло – тренажерна зал, лекційна аудиторія. У тренажерній залі раніше було встановлено 16 звичайних світильників на 400-500 ват. На годину вони споживали 7 кіловат. Зараз це приміщення з такою ж ефективністю освітлюють 20 ламп по 72 Вт. Тобто, на годину енерговитрати складають лише 1,5 кВт". Завдяки заміні ламп університет заощаджує приблизно 263 тисячі гривень на рік.

Незважаючи на великий обсяг вже здійсненої роботи, ставити крапку на програмі енергозбереження в ЗНУ не збираються. Одним із її наступних пунктів є встановлення режиму постачання гарячої води, коли нею майже не користуються. В подальшому адміністрація ВНЗ планує зробити закріплену систему гарячої води для гуртожитків, щоб студентам не доводилося чекати, доки збіжить холодна. Також заплановано переведення автопарку університету з бензину на газ, впровадження нових технологій у відокремлених структурних підрозділах, використання теплозберігаючих шпатлівків, придбання теплотра для визначення місць найбільшої втрати тепла. Це буде одночасно турбота і про бюджет ЗНУ, і про екологію планети.

**Катерина ГОПЕНКО
Фото Василя БИЧЕНКА**

Державний вищий навчальний заклад "Запорізький національний університет" Міністерства освіти і науки України оголошує конкурс на заміщення вакантних посад:

- доцента кафедри менеджменту організацій та логістики – 1 ставка;
- старшого викладача кафедри прикладної фізики – 1 ставка;
- старшого викладача кафедри менеджменту організацій та логістики – 1 ставка;
- старшого викладача кафедри теорії та практики менеджменту – 3 ставки;
- викладача кафедри цивільного права – 1 ставка;
- викладача кафедри ділової комунікації – 3 ставки;
- асистента кафедри фізики напівпровідників – 1 ставка;
- завідувача, професора кафедри фінансового менеджменту та банківської справи Економіко-гуманітарного факультету ЗНУ у м. Мелітополі – 1 ставка;
- доцента кафедри фінансового менеджменту та банківської справи Економіко-гуманітарного факультету ЗНУ у м. Мелітополі – 4 ставки;
- старшого викладача кафедри фінансового менеджменту та банківської справи Економіко-гуманітарного факультету ЗНУ у м. Мелітополі – 3 ставки;
- старшого викладача кафедри інформатики та математики Економіко-гуманітарного факультету ЗНУ у м. Мелітополі – 1 ставка;
- завідувача, доцента кафедри фізичної реабілітації Економіко-гуманітарного факультету ЗНУ у м. Мелітополі – 1 ставка;
- доцента кафедри фізичної реабілітації Економіко-гуманітарного факультету ЗНУ у м. Мелітополі – 1 ставка;
- завідувача, доцента кафедри дизайну та мистецтв Економіко-гуманітарного факультету ЗНУ у м. Мелітополі – 1 ставка;
- доцента гуманітарних дисциплін кафедри іноземної філології Нікопольського інституту ЗНУ – 1 ставка;
- доцента кафедри менеджменту Нікопольського інституту ЗНУ – 2 ставки;
- викладача кафедри менеджменту Нікопольського інституту ЗНУ – 1 ставка;
- старшого викладача кафедри економіки Нікопольського інституту ЗНУ – 1 ставка.

Умови конкурсу:

Кандидат на посаду **завідувача, професора кафедри** повинен мати вищу освіту за фахом, не менше п'яти років педагогічного стажу і ступінь доктора наук відповідної галузі або звання професора за профілем кафедри.

Кандидат на посаду **завідувача, доцента кафедри** повинен мати вищу освіту за фахом, не менше п'яти років педагогічного стажу і ступінь кандидата наук або звання доцента, старшого наукового співробітника за профілем кафедри.

Кандидат на посаду **старшого викладача кафедри** повинен мати вищу освіту за фахом, не менше п'яти років педагогічного стажу, досвід викладацької, науково-дослідної роботи (не менше ніж п'ять опублікованих наукових робіт, участь не менше ніж у шести конференціях).

Кандидат на посаду **викладача, асистента кафедри** повинен мати вищу освіту за фахом, не менше трьох років педагогічного стажу, ступінь магістра за спеціальністю, яка відповідає профілю кафедри.

Заяви на участь у конкурсі подавати протягом місяця з дня надрукування оголошення за адресою: **69600, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66, І навчальний корпус, загальний відділ (каб. 48).**

До заяви, зареєстрованої в загальному відділі ЗНУ, додається:

- додаток до анкети на участь у конкурсі (каб.48);
- завірений список наукових праць

а для тих, хто не працює в ЗНУ, також:

- особистий листок з обліку кадрів,
- автобіографія,
- документи про освіту, науковий ступінь та вчене звання.

За довідками звертатися за телефоном: 764-21-59.

До 80-річчя Запорізького національного університету ми вирішили започаткувати нову рубрику. Історія закладу нерозривно пов'язана із долями його працівників. Буває й так, що розповідь про події, незначні на перший погляд, допомагають глибше збагнути особливості певного періоду. Тож звертаємося до наших читачів із проханням: поділіться з іншими своїми спогадами про ваших викладачів та знакові для вас події, пов'язані із навчанням та працею у ЗНУ!

Спогади про вчителя

Сьогодні ми пропонуємо вашій увазі розповідь про колишнього викладача нашого ВНЗ, що 35 років свого життя присвятив роботі у стінах Запорізького педагогічного інституту.

24 березня 2010 року виповнилося 100 років від дня народження викладача Запорізького педінституту (з 1944 по 1979 рік), ветерана Великої Вітчизняної війни, ветерана праці Арсенія Мізіна.

Народився Арсеній Никифорович у селі Дулицьке Велико-Половецького р-ну Київської області. У 1938 році закінчив Харківський інститут іноземних мов. Досконало володіння німецькою мовою дозволило йому після виходу з оточення у вересні 1941 року працювати у підпіллі Велико-Половецького підпільного райкому. З липня 1943 року перебував у партизанському загоні ім. Хрущова.

Після демобілізації в 1944 році Арсеній Мізін працював на посаді старшого викладача, завідувача кафедрою іноземних мов Запорізького педінституту. 35 років Арсеній Никифорович віддав підготовці майбутніх вчителів. Тисячі колишніх випускників з усієї України із вдячністю згадують свого вчителя. Його дружина, Клавдія Миколаївна теж викладала у стінах нашого вишу. Заслуги Арсенія Мізіна на освітянській ниві відзначені урядовими нагородами. До речі, серед теперішніх викладачів нашого ВНЗ багато його колишніх учнів.

Арсеній Никифорович пішов з життя в серпні 1994 року. Однак світла пам'ять про людину, яка присвятила життя вихованню молоді, залишилась в серцях людей, що знали й поважали його.

Наукові перемоги наших студентів

Студенти Запорізького національного вкотре переконливо продемонстрували рівень своїх знань на загальнодержавному рівні. Минулий місяць видався плідним на перемоги наших студентів у всеукраїнських наукових конкурсах.

Так, 16-18 березня на базі Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького відбувся II етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з біологічних наук. У заключному турі взяли участь роботи трьох представниць біофаку ЗНУ: **магістра Олени Мазай** (робота: "Використання краніологічних показників у біоіндикаційних дослідженнях"), **студентки 5 курсу Олени Харченко** (наукова розвідка: "Створення низькорослого вихідного матеріалу соняшника для декоративного напрямку") та **п'ятикурсниці Ангеліни Чемерис** (дослідження: "Фауна та морфометрія гідроактилідних моногеней кефалевих риб Азово-Чорноморського регіону"). За результатами участі у конкурсі магістр Олена Мазай та студентка 5 курсу Олена Харченко отримали дипломи III ступеня Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із напрямку "Біологія".

30 березня у Національній юридичній академії України імені Ярослава Мудрого відбувся II тур Все-

українського конкурсу студентських наукових робіт з юридичних наук. Наш університет на заході представляла **голова Запорізького осередку ліги студентів Асоціації правників України, третьокурсниця Ія Зозуль**. Роботу студентки "Апеляція в адміністративно-юрисдикційному процесі: оновлений погляд на потенціал інституту" відзначили дипломом I ступеня.

Третьокурсниця факультету соціології та управління (спеціальність: "соціальна робота") **Вікторія Романчук** й **Олександра Сосновик** увійшли до трійки призерів Всеукраїнського конкурсу наукових робіт студентів і молодих вчених з напрямку "Гендерні дослідження" (м. Тернопіль). У номінації "Гендерні засади шлюбно-сімейних стосунків" Вікторія Романчук виборолла II місце за наукову розвідку "Вплив українських традицій у формуванні готовності до створення шлюбу в юнаків та дівчат". За роботу "Когнітивна модель соціальної роботи з клієнтами, що пережили розлучення" її однокурсниця **Олександрі Сосновик** журі конкурсу присудило третє місце.

Вітаємо переможців та зичимо їм подальшого вдалого просування на шляху до вершин наукової кар'єри!

За матеріалами сайту ЗНУ

Цінності сьогоднішніх абітурієнтів

освіченість	58
цікава робота	56
самореалізація	49
кар'єрний ріст	45
гідна заробітна платня	44
інтелектуальний розвиток	43
здоров'я	34
економічна стабільність	24
сімейний добробут	22
професійний статус	21
культура	16
кохання	16
незалежність	15
пізнання	14
краса	12
добробут у країні	12
соціальна захищеність	7
політична узгодженість	3
можливість продовження роду	3
вигідний шлюб	1

на етапі переходу з однієї соціальної групи в іншу, тобто з лав школярів до лав студентів. Кожен крок, який зараз роблять абітурієнти, вплине на їх майбутнє. І, як видно з отриманих результатів, цього річкі випускники вже зараз над цим замислюються.

Отже, на сьогодні для абітурієнтів предметом основного інтересу є здобуття професії, і сам факт важливості цього вибору безпосередньо впливає на систему їх цінностей.

Надавши можливість респондентам з переліку цінностей обрати ті, які в цей період життя є для них найбільш важливими, ми зрозуміли, що переважають професійно орієнтовані пріоритети, такі, як цікава робота, кар'єрне зростання і гідна заробітна платня. Вони увійшли до першої п'ятірки.

У наведеній діаграмі цінності виступають окремими категоріями, але для зручності аналізу їх можна згрупувати. Зробивши це, ми побачимо, що і в сумарній кількості професійні пріоритети також на першому місці.

На другому місці за сумарною кількістю відсотків посідають освітні пріоритети, серед них - культура, пізнання, освіченість, інтелектуальний розвиток. І лише третю сходинку займають індивідуальні цінності: самореалізація, незалежність, здоров'я, краса. За ними йдуть патріотичні - соціальна захищеність, економічна стабільність, добробут у країні.

Найменшу актуальність на цьому етапі життя для абітурієнтів мають сімейні пріоритети.

Отже, по закінченню школи, обираючи між майбутнім професійним зростанням, здобуттям вищої освіти та сімейним добробутом, цього річкі випускники все ж віддають перевагу кар'єрним перспективам, відкладаючи "родинне щастя" на потім. У цьому частково простежуються зміни у свідомості молодого покоління українців, становлення яких відбувалося вже у незалежній Україні з трансформованою системою загальнодержавних цінностей під впливом "західного" стилю життя.

Таким чином, аналізуючи результати опитування серед абітурієнтів, можна констатувати наявність у них прагматичного бачення свого майбутнього. Іншими словами, ставши професіоналом з обраної галузі та насолодившись усіма принадами студентського життя, можна буде подумати і про створення власної сім'ї, однак маючи тверду основу для подальшої самореалізації.

Співробітник Центру незалежних соціологічних досліджень
Ольга РУБАН

Поради психолога

Вміння ставити логічні питання та знаходити на них правильні відповіді - важлива умова для досягнення успіху. Інколи з важливими питаннями варто звертатися до спеціаліста. Саме тому ми вирішили започаткувати на шпальтах газети нову рубрику - "Поради психолога". А розпочнеться її робота відповіддю доцента кафедри практичної психології Олії Паскевської на нібито просте запитання: "Як ставитися до своїх помилок?"

Як ставитися до помилок?

Чи боїтеся ви робити помилки? Багато хто боїться і в результаті припиняє займатися тим видом діяльності, де припустив похибки.

А от уявімо, що малою дитиною, роблячи перші кроки, ви спіткнулися. Впавши ж, подумали: "Що ж, це - цілковита поразка. Нічого з цього не вийде". При такому підході ви, мабуть, так би і не навчилися ходити.

Насправді, помилки - це важлива частина нашого життєвого досвіду. Але після того, як вони виконали своє завдання, про них не слід більше згадувати. Якщо ми весь час повертаємося подумки до своїх невдач, постійно звинувачуємо і картаємо себе за них, то - всупереч нашій волі - вони перетворюються на "мету", що панує в уяві і пам'яті.

Треба розуміти: ваші помилки у жодному випадку не свідчать про те, що ви самі є помилкою. Можливо, вам поки що не вдалося виявити себе цілком, розкрити і реалізувати потенційні можливості справжнього "Я". Однак завжди пам'ятайте: неможливо вичерпати весь потенціал цього "Я".

Ми за будь-яких умов здатні працювати ще краще, поводити себе з ще більшою гідністю. Реальне "Я" недосконале з об'єктивних причин: протягом усього життя воно постійно рухається до ідеальної мети, але йому ніколи не вдається її досягти. До того ж, реальне "Я" постійно змінюється. Процес його розвитку не має ані початку, ані кінця. Дуже важливо навчитися сприймати своє "Я" з усіма вадами та бути поблажливим до власної недосконалості. Необхідно усвідомити свої хиби, але було б неправильно ненавидіти себе через них.

Не плутайте вашу індивідуальність із вчинками. Якщо ви допустили помилку, "трохи збилися з курсу", то це зовсім не означає, що ви - нікчемна людина. Якщо на друкарській машинці надрукований текст з помилками або на скрипці взята фальшива нота, то це не означає, що друкарська машинка або скрипка ні на що не придатні. У вас нема жодних підстав ставитися до себе з неприязню тільки тому, що ви - не сама досконалість. Використовуйте невдачі для навчання, не припиняйте своїх пошуків на шляху саморозвитку та самовдосконалення.

Помилка - це чудовий поштовх до руху вперед. І той, хто спробує її уникнути, неодмінно з часом зазнає поразки. Той же, хто вчиться на помилках, буде щедро винагороджений.

Юлія ПАСКЕВСЬКА

ЗНУ зібрав кращих студентів-економістів

25 - 26 березня на базі Запорізького національного університету відбувся другий тур Всеукраїнського конкурсу студентських робіт за напрямом "Бухгалтерський облік, аналіз та аудит". Згідно з наказом № 904 МОН України від 01.10.2009 р. наш виш вибраний базовою установою для проведення цього конкурсу. Безпосередню підготовку і проведення заходу було доручено провести кафедрі обліку і аудиту економічного факультету.

На конкурс надійшло 164 роботи від українських студентів, що навчаються за цією спеціальністю. Комісія, до складу якої увійшли представники різних вишів України, відібрала 49 найкращих робіт, авторам яких необхідно довести, що їх наукові відкриття у сфері бухгалтерського обліку, аналізу й аудиту не лише цікаві, але й гідні застосування на практиці. Конкурс тривав два дні, протягом яких студенти представили свої роботи, супроводжуючи доповіді тематичними презентаціями.

На підсумковій конференції конкурсу кращі роботи відзначили дипломами першого, другого та третього ступенів. Перше місце присудили 9 учасникам, а друге та третє розділили між собою по 20 молодих науковців.

Під час конференції студентські наукові роботи оцінювало незалежне

професійне журі, до складу якого увійшли представники громадських об'єднань, серед яких Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, Запорізьке територіальне відділення спілки аудиторів України; аудиторських фірм "Статус", "Еліт - аудит", "Лінара - аудит", регіональний представник Всеукраїнської професійної бухгалтерської газети "Все про бухгалтерський облік" Л.В. Пельтек та ТОВ Комерційного банку "Дельта".

Кращих серед молодих вчених обирала конкурсна комісія, до якої увійшли науковці з усіх ВНЗ України. Головою конкурсної комісії був ректор ЗНУ Сергій Тимченко.

Галузева комісія провела велику кропітку роботу. Наукові дослідження кожного учасника оцінювали як за встановленими критеріями, так і за наступними номінаціями: "За актуаль-

ність теми наукового дослідження", "За визначення глобальних проблем в економіці України", "За креативний підхід до визначення наукових питань", "За можливість впровадження результатів наукового дослідження в практичну діяльність", "За яскравий захист наукового дослідження".

Гідно представляли свій університет студенти ЗНУ в II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт Ганна Верескун (тема роботи "Лізинг - альтернатива традиційного фінансування") та Катерина Штепа (тема роботи "Ризик в аудиторській діяльності та шляхи його зниження"), вони були нагороджені дипломом I ступеня (науковий керівник Н.М. Проскуріна).

Заступник декана економічного факультету
Вікторія СЬОМЧЕНКО

Європейська програма завершується, співпраця триває

У червні 2004 року в м. Тімішвар (Румунія) представники факультету соціальної педагогіки та психології ЗНУ підписали домовленість з Європейською координаційною радою освітньої програми "Сократ-Еразмус". Результатом цього стала участь Запорізького національного університету в програмі "Європейські перспективи соціального включення".

Програма "Європейські перспективи соціального включення" є прикладом активної співпраці між 14 університетами з 10 країн Європи: Німеччини, Румунії, Португалії, Великобританії, Угорщини, Швеції, Норвегії, Нідерландів та Естонії. Єдиний ВНЗ, що представляє Україну в цій програмі, - це Запорізький національний університет.

Для реалізації програми в нашому ВНЗ розпочала свою діяльність Міжнародна магістратура. Її слухачі могли отримати диплом магістра соціальних та освітніх наук. Протягом 2005-2007 навчальних років 15 студентів навчалися за новітніми технологіями. Їхніми

викладачами стали професори з Естонії, Угорщини, Німеччини, Португалії, Нідерландів. По закінченню навчання (яке, до речі, велося англійською) студенти отримали Сертифікат європейського зразка. Цей документ дає право продовжувати освіту у будь-якому з європейських університетів-партнерів цієї програми і не потребує підтвердження за кордоном.

У 2010 році програма завершується. Ось як оцінює її результати доцент кафедри педагогіки та психології Світлана Пашченко: "За чотири роки програма "Сократ-Еразмус" довела, що вона реально стимулює академічну мобільність. Не лише закордонні фа-

хівці викладали у нас, але й викладачі ЗНУ читали лекції та проводили наукові дослідження в Європі".

Представники факультету соціальної педагогіки та психології відвідали кращі європейські бібліотеки, соціальні установи та організації, ділилися досвідом з іноземними колегами. Сама Світлана Пашченко читала лекції в університетах Швеції, Німеччини, Португалії та Естонії.

Сьогодні факультет соціальної педагогіки та психології продовжує співпрацю із закордонними університетами, бере участь у міжнародних проєктах та шукає нові освітні можливості.
Катерина ГОПЕНКО

ЗНУ – серед двадцяти кращих вишів України

Запорізький національний університет – єдиний вищий навчальний заклад нашого регіону, який потрапив до двадцятки найкращих ВНЗ країни з гуманітарних, економічних та юридичних спеціальностей. Про це повідомляє журнал “Деньги”, що минулого тижня опублікував “Рейтинг вишів-2010”.

Рейтинг складала за 4 напрямками: економічні, гуманітарні, юридичні та технічні спеціальності. Щоб оцінити якість підготовки фахівців, опитували найбільших українських роботодавців, серед яких “АВК”, ЛВЗ “Хортиця”, “Міжнародні авіалінії України”, “МТС Україна”, ТОВ “Ін-Тайм”, Фонд Рината Ахметова “Развитие Украины”, “Ернст енд Янг”, ЮК “Правовий Альянс”, ОTR Bank, Brain Source International та інші. Кожна з компаній

оцінювала якість підготовки фахівців із певної галузі за 10-бальною шкалою, потім бали складали, і кожен виш отримував певне місце в рейтингу.

Рейтинг вищих навчальних закладів журнал “Деньги” складає вже 4-й рік поспіль, і щоразу Запорізький національний університет перебуває серед 20 найкращих ВНЗ. Цього року ЗНУ посів 11 позицію рейтингу з гуманітарних дисциплін, 16 – з юридичних та 17 – з економічних.

Перші позиції рейтингу вишів, як і минулого року, посідають київські ВНЗ – Київський національний університет ім. Тараса Шевченка та Києво-Могилянська академія.

Олександра САЛТАН

ЧАС ПОДУМАТИ про здоров'я та гаманець

Ми вже неодноразово писали про шкоду вживання алкоголю та тютюнопаління. А тепер можемо впевнено повідомити: пити та палити не лише шкідливо, але й заборонено законом.

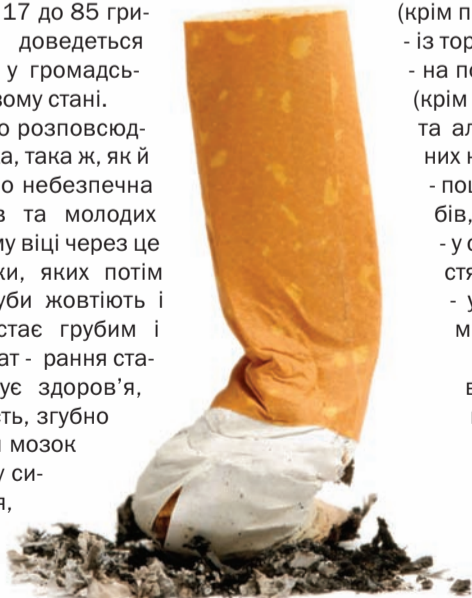
Вживання алкоголю сьогодні набуло небувалої поширеності. Особливе занепокоєння викликає розповсюдження цієї шкідливої звички серед молоді. Спирт руйнує молодий організм, негативно впливає на серцево-судинну систему, призводить до наскрізної виразки шлунку, хронічного запалення печінки – цирозу. Алкоголь – страшна сила, яка знищує стосунки у сім'ї, калічить людські долі. Дитячий та підлітковий алкоголізм, здебільшого, є наслідком бездумного копіювання дій дорослих.

11 лютого 2010 року набрав чинності Закон України, який обмежує споживання та продаж алкогольних напоїв. Зокрема, ним забороняється споживання пива (крім безалкогольного), алкогольних напоїв та слабоалкогольних напоїв:

- у закладах охорони здоров'я;
- у навчальних та освітньо-виховних закладах;
- у громадському транспорті (включно із транспортом міжнародного сполучення), на зупинках транспорту, у підземних переходах;
- у закладах культури;
- у закритих спортивних спорудах (крім пива у пластиковій тарі)
- у ліфтах і таксофонах;
- на дитячих майданчиках;
- на спортивних майданчиках;
- у приміщеннях органів державної влади та органів місцевого самоврядування, інших державних установ.

А це значить, що пити на вулицях, уже не кажучи про територію студмістечка, – заборонено. Штраф за правопорушення складає від 17 до 85 гривень. Ту ж суму доведеться заплатити за появу у громадському місці у нетверезому стані.

Паління – широко розповсюджена шкідлива звичка, така ж, як й алкоголізм. Особливо небезпечна вона для підлітків та молодих людей. Ще в молодому віці через це з'являються зморшки, яких потім важко позбутися, зуби жовтіють і руйнуються, голос стає грубим і низьким, і як результат – рання старість. Паління руйнує здоров'я, знижує працездатність, згубно впливає на головний мозок і центральну нервову систему, скорочує життя, підвищує вірогідність захворювання на інфаркт

міокарда, інсульт, рак легенів. Необхідно пам'ятати і про те, яку шкоду курці завдають людям, які знаходяться поруч із ними і не палять. На самого курця припадає лише 20 % отруйних речовин, а 80 % потрапляє до легень оточуючих.

Сьогодні Закон України “Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів” забороняє тютюнокуріння, крім спеціально відведених для цього місць:

- у закладах громадського харчування;
- у приміщеннях органів державної влади та органів місцевого самоврядування, інших державних установ;
- у приміщеннях закладів культури;
- у приміщеннях закритих спортивних споруд;
- у приміщеннях підприємств, установ та організацій всіх форм власності.

У місцях та закладах, де куріння заборонено, має бути розміщений знак про заборону куріння та текст такого змісту: “Куріння заборонено!”.

Штраф за це правопорушення – від 51 до 170 гривень.

Крім того, цим Законом забороняється продаж пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв та тютюнових виробів:

- особами, які не досягли 18 років;
- у приміщеннях та на території навчальних закладів, закладів охорони здоров'я;
- у приміщеннях спеціалізованих торговельних організацій, що здійснюють торгівлю товарами дитячого асортименту або спортивними товарами, а також у відповідних відділах (секціях) універсальних торговельних організацій;
- у закритих спортивних спорудах (крім пива у пластиковій тарі);
- із торгових автоматів;
- на полицях самообслуговування (крім тютюнових виробів у блоках та алкогольних, слабоалкогольних напоїв, пива);
- поштучно (для тютюнових виробів, крім сигар);
- у споживчих упаковках, що містять менше 20 сигарет;
- у непризначених для цього місцях торгівлі.

Отже, зараз, як ніколи, варто замислитись про шкоду вживання алкоголю та тютюнопаління не лише для власного здоров'я, але й для гаманця.

Волонтерські табори. Можливо, це - твоє?

Рюкзак, дорога та пригоди, нові люди, незабутні зустрічі, нові країни і міста... Це цікаво для тебе? А якщо це поєднати із міжкультурним обміном, соціальним волонтерським проектом, міжнародною групою та можливістю безпосередньо “доторкнутися” до інших культур, знайомством з іншою країною зсередини? Ще й додати можливість змінити себе та світ навколо?

Усе це можливо у міжнародному волонтерському таборі Service Civil International. Щороку близько 5000 людей беруть участь в більш ніж 400 проектах по всій Європі, організованих Міжнародною Громадянською Службою (Service Civil International, SCI). Це – одна з найстарших міжнародних мереж волонтерських організацій в світі. 2010 рік став для неї ювілейним – 90-м. За цей час вона здобула консультативний статус в UNESCO та членство в Європейському Молодіжному Форумі. До мережі входить 40 організацій, в тому числі МВО “СВІТ-Україна”

Міжнародні волонтерські проекти тривають в середньому 2-3 тижні, і збирають 10-15 учасників. Умови проживання досить прості, волонтери готують самостійно, разом проводять вільний час. Проекти відкриті для всіх, незалежно від віку, навичок та кваліфікації. У них однаково важливі як робота і практичні результати, так і спілкування між учасниками з різних країн. Адже це сприяє кращому розумінню власної культури та інших культур, подоланню

стереотипів.

Якщо вас зацікавило це повідомлення, перегляньте наведений нижче величкий список можливих проектів.

При бажанні ви можете:

- організувати різноманітні заходи для дітей-біженців в Ірландії (IE-VSI 1.01);
- допомагати з облаштуванням території для громадської екологічної організації у моравському селищі в Чехії (CZ-INE 6.1);
- саджати дерева та проводити уроки для дітей на тему здорового харчування в Великобританії (UK-IVS 6.3);
- брати участь у створенні пересувної виставки витворів мистецтва ручної роботи в Німеччині (DE-VJF 1.1);
- зробити свій внесок у збереження унікального вулкану на одному з островів Ісландії (IS-WF 6.130);
- познайомитися з повсякденним життям християнської громади у місті Кіль на узбережжі Балтійського моря (DE-SCI 10.64).

Усі бажані можуть зареєструватися на сайті www.workcamps.info/ua.htm, обрати цікаві для тебе проекти та подати заявку на участь у них.

Додаткову інформацію можна знайти за адресою: www.svit-ukraine.org (сайт МВО “СВІТ-Україна”).

Також можна звернутися до Відділу міжнародних зв'язків та роботи з іноземними студентами (І навчальний корпус, кабінет 26).

Олена ТУПАХІНА

